

Biện pháp quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp theo hướng phát triển năng lực học sinh ở Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp Giáo dục thường xuyên huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên

Dương Thùy Linh *

*Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên
Received: 12/3/2024; Accepted: 18/3/2024; Published: 2/4/2024*

Abstract: *Managing career guidance experience activities to develop student competences is important, contributing significantly to improving the quality of vocational activities at high school educational institutions and at district-level Vocational Education and Continuing Education Centers. This article presents measures to manage experiential and career guidance activities to develop student competences at Center for Vocational and Continuing Education in Phu Binh district, Thai Nguyen province.*

Keywords: *Management methods, experiential activities, career guidance. Center for Vocational Education and Continuing Education*

1. Đặt vấn đề

Trong hệ thống các môn học theo, Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) 2018 của Bộ GD&ĐT bên cạnh các môn học trên lớp thì còn có chương trình hoạt động ngoài môn học. Chương trình GDPT 2018 đã đưa hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp (HĐTN, HN) thành hoạt động bắt buộc trong các nhà trường, tạo cơ hội cho học sinh tiếp cận thực tế, thể nghiệm các cảm xúc tích cực, khai thác những kinh nghiệm đã có và huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng của các môn học để thực hiện những nhiệm vụ được giao hoặc giải quyết những vấn đề của thực tiễn đời sống nhà trường, gia đình, xã hội phù hợp với lứa tuổi; thông qua đó, chuyển hoá những kinh nghiệm đã trải qua thành tri thức mới, hiểu biết mới, kỹ năng mới góp phần phát huy tiềm năng sáng tạo và khả năng thích ứng với cuộc sống, môi trường và nghề nghiệp tương lai. Đến nay, HĐTN, HN cho HS THPT theo hướng tiếp cận năng lực đã được quan tâm và đã đạt được một số kết quả, tuy nhiên vẫn còn tồn tại một số hạn chế cần khắc phục. Vì vậy nghiên cứu đề xuất biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý HĐTN, HN cho HS ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên là rất cần thiết

2. Biện pháp QLHĐ TN,HN theo hướng PTNLHS ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên

2.1. Tuyên truyền giáo dục, nâng cao nhận thức cho CBQL và GV ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên về tầm quan

trọng của HĐTN,HN theo hướng PTNLHS

2.1.1. *Mục đích biện pháp* này giúp CBQL, GV nhận thức đúng đắn, đầy đủ, sâu sắc về tầm quan trọng và sự cần thiết của HĐTN, HN theo hướng PTNLHS trong bối cảnh hiện nay. Trên cơ sở, CBQL và GV của Trung tâm nhận thức sâu sắc tầm quan trọng, sự cần thiết của HĐTN, HN nhằm hình thành và phát triển năng lực cốt lõi cho học sinh sẽ góp phần vào nâng cao chất lượng giáo dục NN của trung tâm,

2.1.2. Nội dung biện pháp

- Tổ chức học tập, nghiên cứu và quán triệt đầy đủ các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành về QLHĐTN, HN theo hướng PTNLHS theo yêu cầu chương trình GDPT 2018.

Đối với CBQL cần tăng cường nhận thức đúng về vai trò chủ đạo mang tính quyết định chất lượng giáo dục của Trung tâm nói chung, chất lượng GD NN nói riêng. Đồng thời, CBQL cần nắm rõ được xu hướng phát triển GDNN, yêu cầu của thị trường lao động của địa phương cũng như xu hướng chung của đất nước và thế giới để từ đó có sự chuyển biến trong nhận thức về QLHĐ TNHN theo hướng PTNLHS một cách hiệu quả góp phần nâng cao chất lượng GDNN của Trung tâm .

Đối với GV cần nhận thức đúng vai trò, chức năng, nhiệm vụ và trách nhiệm của mình với sứ mệnh của trung tâm, nâng cao ý thức, trách nhiệm trong các HĐTN, HN theo hướng PTNLHS của Trung tâm, tích cực, tự giác phát huy tinh thần tự học, tự bồi dưỡng và sáng tạo trong học tập, bồi dưỡng nâng

cao kiến thức, NL chuyên môn, KN nghiệp vụ, thái độ và phẩm chất đạo đức phù hợp với yêu cầu của thực tiễn góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục và GD NN tại Trung tâm.

2.1.3. Cách thức thực hiện

Ban Giám đốc (BGĐ) triển khai các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức HĐTN, HN theo hướng PTNLHS theo chương trình GDPT 2018. Trên cơ sở đó, BGĐ lập kế hoạch HĐTN, HN theo hướng PTNLHS đảm bảo tính khả thi, thực tiễn theo yêu cầu mục tiêu của HĐTN, HN theo hướng PTNLHS theo Chương trình GDPT 2018 đề ra.

BGĐ triển khai kịp thời các chủ trương, chính sách, văn bản của Đảng, nhà nước, địa phương và phương hướng nhiệm vụ của ngành tới đội ngũ GV, xây dựng thống nhất, đồng thuận trong nhận thức và hành động của đội ngũ GV về việc thực hiện kế hoạch và mục tiêu đề ra trong HĐTN, HN theo hướng PTNLHS theo yêu cầu mới của chương trình GDPT 2018 .

2.2. Xây dựng kế hoạch QLHD TN, HN theo hướng PTNLHS

2.2.1. Mục đích biện pháp giúp cho BGĐ Trung tâm có định hướng, tổ chức và lãnh đạo, chỉ đạo HĐTN, HN theo hướng PTNLHS một cách hiệu quả nhằm đạt được mục tiêu hình thành và phát triển năng lực NN cho HS, nâng cao chất lượng giáo dục nói chung và GDNN của Trung tâm nói riêng đáp ứng yêu cầu của thực tiễn.

2.2.2. Nội dung biện pháp

BGĐ xây dựng kế hoạch HĐTN, HN theo hướng PTNLHS, căn cứ vào kế hoạch đó BGĐ có sự phân công nhiệm vụ cụ thể cho những bộ phận liên quan và các cá nhân được phân công nhiệm vụ tham gia, tổ chức HĐTN, HN theo hướng PTNLHS tiến hành xây dựng kế hoạch chi tiết, BGĐ duyệt kế hoạch, chỉ đạo thực hiện đồng thời đôn đốc, theo dõi việc thực hiện kế hoạch của GV và các bộ phận được phân công nhằm đảm bảo mục tiêu đề ra.

2.2.3. Cách thức thực hiện

Thứ nhất, BGĐ Trung tâm căn cứ vào thực tế của nhà trường và mục tiêu của HĐTN, HN theo hướng PTNLH, nội dung của HĐTN, HN theo hướng phát triển năng lực học sinh, xây dựng kế hoạch chung về HĐTN, HN theo hướng PTNLH của Trung tâm theo từng năm học, từng kỳ học, theo quý, theo tháng, tuần cụ thể, chi tiết.

Thứ hai, các bộ phận, cá nhân được phân công tham gia hoặc tổ chức hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp theo hướng PTNLHS của Trung tâm căn cứ

cứ vào kế hoạch chung tổng thể đã được BGĐ Trung tâm phê duyệt để xây dựng kế hoạch theo chức năng, nhiệm vụ cụ thể được phân công, lên kế hoạch chi tiết cụ thể trong năm học theo kỳ, theo quý, theo tháng, tuần chi tiết cụ thể nhằm thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ, nội dung hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp theo hướng PTNLHS được giao theo kế hoạch tổng thể.

2.3. Tổ chức xây dựng nội dung chương trình HĐTN, HN theo hướng PTNLHS

2.3.1. Mục đích biện pháp giúp HS có thể tự tin thích ứng với TTLĐ sau khi tốt nghiệp. Vì thế, các nội dung của HĐTN, HN theo hướng PTNLHS của Trung tâm cần thực hiện “ngoài các hoạt động hướng đến cá nhân, xã hội, tự nhiên, nội dung Hoạt động TN, HN ở cấp THPT tập trung hơn vào hoạt động GDHN nhằm PTNL định hướng NN.

2.3.2. Nội dung biện pháp

Nội dung HĐTN, HN theo hướng PTNLHS được xây dựng phải bám sát mục tiêu đã định, phù hợp với thực trạng năng lực của HS và những điều kiện về nguồn nhân lực, điều kiện CSVC, đặc điểm của HS của Trung tâm GDNN – GDTTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên hiện nay.

Tăng cường tính thực tiễn trong các nội dung HĐTN, HN của Trung tâm, đa dạng hoá các nội dung HĐTN, HN liên quan đến xu hướng NN trong bối cảnh cuộc CCN 4.0 và đáp ứng yêu cầu của xu hướng toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế hiện nay.

2.3.3. Cách thức thực hiện biện pháp

Trước tiên cần chú ý lựa chọn nội dung phù hợp với năng lực của HS, tập trung vào các nội dung chủ yếu TNL còn hạn chế ở HS như: các nội dung về hoạt động tìm hiểu NN, hoạt động định hướng NN, hoạt động định hướng vào bản thân... nhằm giúp HS có khả năng xác định và lựa chọn NN phù hợp với đặc điểm, sở thích và năng lực của HS.

Xây dựng nội dung, chương trình HĐTN, HN theo hướng PTNLHS hiệu quả cần có sự tham gia và phân định rõ trách nhiệm của các cấp QLHD TN, HN theo hướng PTNLHS .

2.4. Tổ chức đa dạng hóa các hình thức HĐTN, HN theo hướng PTNLHS

2.4.1. Mục đích biện pháp nhằm giúp HS được trải nghiệm, thực hành các HĐHN từ đó giúp học sinh tự giác được đánh giá về cơ hội NN và tự đánh giá về năng lực, sở trường, hứng thú liên quan đến NN, làm cơ sở để tự chọn cho mình ngành nghề phù hợp và rèn luyện phẩm chất và năng lực để thích ứng với NN tương lai.

2.4.2. Nội dung biện pháp

BGD tăng cường phối hợp với các lực lượng trong và ngoài nhà trường tổ chức đa dạng hoá các hình thức HĐTN, HN như: hoạt động CLB, Tổ chức diễn đàn, Sân khấu tương tác, tham quan dã ngoại, Hội thi/cuộc thi, hoạt động giao lưu, hoạt động chiến dịch, tổ chức sự kiện, ...nhằm tạo môi trường cho HS có cơ hội trải nghiệm, tìm hiểu NN và lựa chọn NN phù hợp với năng lực và yêu cầu của TTLĐ.

2.4.3. Cách thức thực hiện

Rà soát các hình thức HĐTN, HN của Trung tâm đã tổ chức. Đánh giá thực trạng để thấy được hiệu quả của các hình thức HĐTN, HN đối với các mục tiêu đặt ra về phát triển năng lực cốt lõi của HS. Từ đó, có sự lựa chọn và đa dạng hoá các hình thức tổ chức HĐTN, HN cho HS tại Trung tâm phù hợp với người học và phát triển hiệu quả các năng lực cốt lõi của người học theo Chương trình GDPT 2018.

Tăng cường tổ chức các hình thức HĐTN, HN cho HS tại Trung tâm gắn với thực tiễn, có vai trò giúp HS tìm hiểu NN: ý nghĩa, đặc điểm, yêu cầu về trình độ chuyên môn, năng lực, phẩm chất NN, cơ hội việc làm, thu nhập, trải nghiệm thực hành NN...

2.5. Quản lý kiểm tra, đánh giá HĐTN, HN theo hướng PNLHS

2.5.1. Mục đích biện pháp này sẽ giúp giúp BGD Trung tâm đánh giá được hiệu quả HĐTN, HN theo hướng PNLHS, nhờ đó có sự điều chỉnh nội dung, hình thức HĐTN, HN theo hướng PNLHS phù hợp với thực trạng NL của người học.

2.5.2. Nội dung biện pháp

- Đổi mới phương thức KTĐG, tập trung vào tiến hành KTĐG kết quả của hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp Trung tâm tổ chức đối với việc hình thành và PTNL HS theo yêu cầu của chương trình GDPT 2018 như: NL tự chủ, NL giao tiếp và hợp tác, NL giải quyết vấn đề sáng tạo, NL thích ứng với cuộc sống, NL định hướng NN...Thực hiện việc kiểm tra, đánh giá một cách chính xác, khách quan, công bằng đồng thời cần có sự động viên, khen thưởng kịp thời đối với những HS tích cực tham gia các HĐTN, HN do Trung tâm tổ chức.

Trong hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả HĐTN, HN cần phải đảm bảo những tiêu chí như sau:- Kiểm tra, đánh giá chính xác, công bằng, dân chủ;- Trong kiểm tra đánh giá cần tránh bệnh thành tích, quá đề cao việc đánh giá kết quả, thành tích đạt được mà coi nhẹ hoạt động khen thưởng, động viên và khích lệ HS.- Xây dựng tiêu chí đánh giá cụ thể, khoa học, phù hợp trong đánh giá kết quả HĐTN,

HN.

2.5.3. Cách thức thực hiện

BGD tổ chức xây dựng hệ thống tiêu chí đánh giá HĐTN, HN phù hợp tình hình thực tế Trung tâm. Các tiêu chí đánh giá cần đảm bảo tính khách quan, khoa học, chính xác, phù hợp...Đồng thời, các tiêu chí đánh giá kết quả HĐTN, HN cần được trung cầu lấy ý kiến của GV và tổ chuyên môn của Trung tâm. Từ các ý kiến phản hồi về các tiêu chí đánh giá, BGD Trung tâm điều chỉnh, hoàn thiện hệ thống tiêu chí đánh giá và vận dụng tiêu chí đã xây dựng vào việc đánh giá hiệu quả của HĐTN, HN đối với phát triển các năng lực cốt lõi của HS theo yêu cầu của chương trình GDPT 2018.

BGD Trung tâm cần tổ chức trao đổi rút kinh nghiệm, trên cơ sở các ý kiến góp ý bổ sung, cần có sự điều chỉnh kịp thời trong bổ sung, sửa đổi và vận dụng tiêu chí đánh giá kết quả HĐTN, HN vào thực tiễn HĐTN, HN tại Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên

3. Kết luận.

Để nâng cao hiệu quả quản lý HĐTN, HN theo hướng PNLHS tại Trung tâm GDNN - GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên, luận văn đề xuất một số biện pháp cơ bản sau:

Một là, tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức cho CBQL và GV ở Trung tâm GDNN - GDTX huyện Phú Bình về tầm quan trọng của HĐTN, HN PTNL;*Hai là*, xây dựng kế hoạch quản lý HĐTN, HN theo hướng PNLHS;*Ba là*, tổ chức xây dựng nội dung chương trình HĐTN, HN theo hướng PNLHS;*Bốn là*, tổ chức đa dạng hóa các hình thức HĐTN, HN theo hướng PNLHS; *Năm là*, quản lý kiểm tra đánh giá HĐTN, HN theo hướng PNLHS

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2006). *Chương trình giáo dục phổ thông – Hoạt động trải nghiệm sáng tạo ngoài giờ lên lớp*, NXB Giáo dục. Hà Nội.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Chương trình GDPT Hoạt động trải nghiệm và hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018*. Hà Nội

3. Bùi Ngọc Diệp (2015). *Hình thức tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong nhà trường phổ thông*. NXB Giáo dục Hà Nội

4. Phạm Văn Sơn, Nguyễn Thị Tuyết (2021). *Quản lý hoạt động dạy học theo hướng trải nghiệm ở Trung tâm GDNN-GDTX quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội đáp ứng Chương trình GDPT 2018*, Tạp chí Thiết bị giáo dục, số kỳ 1, th.6.20